

El cine a cavall

Eduardo Jordà

William Faulkner tenia un baix concepte del cine. Al final de la seva vida, va dir a un entrevistador que només acceptaria anar al cine si pogués entrar a la sala a cavall. I el cavall? Oh, això no seria cap problema: ja se n'encarregueria l'acomodador de guardar-se'l a part o banda.

La presència de Faulkner a Hollywood és un d'aquells desbarats que només es poden entendre per la mania dels antics productors d'envoltar-se d'escriptors de prestigi, encara que només fos per humiliar-los encarregant-los els diàlegs d'una pel·lícula de lluita lliure. El personatge de Harry Morgan a *Tenir-ne o no* es proclama esquimal quan, al moll de la Martinica, un vigilant li demana la nacionalitat.

És possible que Faulkner escrivís aquella rèplica, però la idea de Faulkner fent feina com a guionista a Hollywood és tan absurda com imaginar-se un esquimal de governador general de la Martinica, o John Huston com a president de la Lliga Internacional d'Abstemis.

Faulkner va anar a Hollywood per la senzilla raó que estava carregat de deutes. Howard Hawks li va oferir la feina, i de pas li va enviar el xec que li va permetre pagar-se el viatge. El

novel·lista va arribar a la Metro el 1932. Va passar per diversos estudis i va fer feina a diversos projectes, tot i que molts

pocs varen arribar a realitzar-se. Durant les hores mortes s'engatava amb Hawks i vivia una història d'amor amb la secretària del director, Meta Carpenter. Com era previsible, Faulkner no va encaixar en el plans dels estudis i va acabar per especialitzar-se a detectar els errors estructurals dels guions escrits pels altres. (Avui dia, un individu amb el talent de Faulkner podria fer feina a escarada durant cinc cents anys). La seva darrera col·laboració com a guionista va ser *Terra de Faraons* (Howard Hawks, 1955). Pel mig hi va haver diverses col·laboracions insubstancials a partir d'adaptacions al cine de novel·les d'altres escriptors. Les més famoses varen ser *Tenir-ne o no* (Howard Hawks, 1944) i *La gran dormida* (Howard Hawks, 1946).

Sense aparèixer als crèdits, Faulkner va participar en el guió de *L'home del Sud* (Jean Renoir, 1946). Aquesta bella pel·lícula és la més acostada al seu

univers creatiu i potser l'única en què va participar que es pot qualificar de falkneriana. La seva feina es va limitar a reescriure diverses escenes i a posar una mà a Renoir en els diàlegs. Tot i així, l'escenari de *L'home del Sud* podria ser perfectament el comtat de Yoknapatawpha que Faulkner va crear a les seves novel·les. Els grangers de la pel·lícula tampoc es diferencien molt de les famílies falknerianes dels Bundren o els Snopes. El Ku Klux Klan, per cert, va boicotejar la pel·lícula quan es va estrenar als cines del Sud, cosa que demostra que Renoir se n'havia sortit, i tal vegada també Faulkner.

A Faulkner, educat en una fèrria tradició calvinista, li atreïen els temes bíblics, però ho va passar molt malament quan va haver de col·laborar en el guió de *Terra de Faraons*. L'anècdota és famosa i s'ha repetit sovint. A Hawks li va dir: "No sé com parlen els faraons. Et sembla bé que parlin com un sargent de Kentucky?" Harry Kunitz, el coguionista, li va suggerir: "Fes que parlin com el rei Lear". Al guió definitiu, Faulkner va llegir a la posteritat aquesta frase memorable: FARAÓ: Eh, com va la feina?" Entre les frases refusades hi ha una escena en què un alt sacerdot agafava el braç al faraó. Aquest reaccionava així: "Desprèn-me el braç". Quedava clar que els faraons de Faulkner parlaven a mitjan camí entre el rei Lear (un boig sublim, però boig al cap i a la fi) i un coronel de Kentucky (senil i alcohòlic i esbucat al porxo de ca seva, a punt que l'embarquin a causa dels deutes).

Al final de la seva vida, a Faulkner li va pegar per cavalcar. Per una estranya raó, se les enginyava perquè els cavalls el tirassin a totes les rases que se li presentaven. L'estiu de 1962, un cavall el va tirar per cinquena o sisena vegada. Faulkner tenia l'esquena destrossada i no podia suportar el mal. El va combatre a la seva manera: amb una gata mesopotàmica. La seva família el va internar -com en altres moltes ocasions- a una clínica de desintoxicació. Allà va morir d'una trombosi, mentre intentava posar-se dret, potser pensava que anava a pujar al cavall que els metges li tenien preparat per anar al cine. ❖

Si pogués entrar al cine a cavall, hi aniria. Imagini's que entràs cavalcant dins un cine i li demanàs a l'acomodadora: "Faria el favor d'aparcar-me el cavall?"

W. F.